

УПИТНИК ЗА СТРУЧНА ДРУШТВА

"ЛИЧНА КАРТА" - 2014.

- 1. Назив стручног друштва:** МАТЕМАТИЧКО ДРУШТВО "АРХИМЕДЕС"
Скраћени називи друштва: "АРХИМЕДЕС" и МД "АРХИМЕДЕС".
(До 31.10.2008. назив је био: Клуб младих математичара "Архимедес").
- 2. Седиште** (адреса, тел./факс, е-mail): 11000 Београд, Дечанска бр. 6
Телефони: 3245–382 и 3245–381, факс 3245–383.
Е-mail: arhimed1@eunet.rs • Site: www.arhimedes.rs и www.mislisa.rs
- 3. Регистрација друштва:** Решењем Агенције за привредне регистре (Регистратор удружења) бр. БУ 5783/2010 од 04.06.2010. године "Архимедес" је уписан у Регистар удружења – у складу са Законом о удружењима ("Службени гласник РС" бр. 51/09). "Архимедес" је основан 01.10.1973.

Статутом су утврђени циљ и задаци, управљање и целокупна делатност Друштва. Радом Друштва руководи Управни одбор од 11 чланова, међу којима су универзитетски професори, наставници из ОШ и СШ, сарадници из других институција.

- 4. Подаци за идентификацију:** МД "Архимедес" је правно лице.
Матични број 07071337, регистарски број 01807071337, шифра делатности 9412, ПИБ 100067193.
Евидентиран за ПДВ од 01.01.2005.
Текући рачун: 205–11047–24 (КБ) и 170–766–44 (УКБ)
- 5. Председник:** проф. др *Владимир Јанковић* (Математички факултет у Београду).
Заменик председника: др *Мићо Милетић*, професор ВШСС.
Секретар: *Јелена Бабић*, професор (ОШ "Светозар Милетић" у Земуну).
Директор (за стручне и имовинско-правне послове): *Богољуб Маринковић*, проф.
- 6. Контакт особа:** *Богољуб Маринковић*, професор, моб.тел. 063/358-248
Овлашћена лица: председник и директор.
- 7. Чланови Друштва:**

МД "Архимедес" има две категорије чланова:

- а) одрасли (наставници математике из школа свих нивоа и факултета, научни радници у области математике и остали грађани-љубитељи математике и/или рачунарства); ови чланови могу да буду редовни и почасни;
- б) ученици основних и средњих школа, студенти (подмладак Друштва).

Чланови имају чланске књижице.

До сада је регистровано око 30.350 чланова (1.950 одраслих и 28.400 ученика и студената), не рачунајући чланове Клуба "Мислиша". У току једне године активних чланова је 800 –1.000. Клуб "Мислиша" има око 271.500 чланова.

- 8. Облици унутрашње организације:** подружнице, активи, секције, клубови и други облици унутрашње организације. Могу да буду на територијалном принципу (школски, општински, регионални), према тематици рада (рачунарство, историја математике, забавна математика и сл.), према стручним квалификацијама и узрасту (секција наставника, секција ученика и сл.) или у другим комбинацијама. Ови делови Друштва немају својство правног лица. Њихов рад се регулише посебним *Упутством* које доноси Управни одбор Друштва. Друштво нема радника у сталном радном односу (не може да им се обезбеди плата, јер нема сталног извора финансирања).
- 9. Делатност:** МД "Архимедес" је специјализовано *стручно друштво у области образовања и васпитања*, које окупља даровите младе математичаре и друге љубитеље математике и рачунарства разних узраста (ученици основних и средњих школа, студенти, наставници на свим нивоима и др.) и то на целом

подручју Републике Србије (највише у Београду). Као стручне сараднике "Архимедес" окупља истакнуте наставнике из ОШ и СШ, наше и стране стручњаке са факултета и других институција, првенствено ентузијасте. Део "Архимедесовог" стручног тима стекао је изванредно наставно умеће у самом "Архимедесу".

МД "Архимедес" има осмишљен систем рада и обимне активности на више сектора:

- **Математичке школе и специјализовани курсеви:** Стална, летња и зимска школа младих математичара, дописна школа (са интернет варијантом); повремени рачунарски курсеви; "Архимедесова" *Олимпијска група* и други специјализовани курсеви, математичке секције, математички практикум.

Најважнија и основна је стална *"Архимедесова" школа младих математичара (АШММ) у Београду* која ради током целе школске године. Похађају је љубитељи математике од I р. ОШ до IV р. СШ, као и старији предшколци, а реализују се два програма: програм А (стандардни) за све ученике ОШ и СШ и програм Б (повишени-продубљени) за ученике IV–VIII р. ОШ и I–IV р.СШ. Избор ученика врши се по конкурс у почетку сваке шк. године - на основу њихових дотадашњих успеха и пријемног теста (само за програм Б). За најбоље средњошколце (кандидате за наше државне екипе на међународним математичким такмичењима) организована је пре 17 година посебна *Олимпијска група* (програм Б*) с којом се ради целе школске године (већина полазника ове групе били су редовни ученици Математичке гимназије у Београду). У оквиру АШММ раде и *групе старијих предшколаца*, а од пре шест година поново раде *Дописна математичка школа* (која има и интернет варијанту).

До сада: 40 генерација сталне математичке школе са 27.130 ученика, 117 летњих и зимских школа (кампови) са 10.430 ученика, 1.333 ученика на рачунарским курсевима, 2.060 ученика у математичким секцијама; 900 ученика у математичком практикуму; укупно око 41.850 ученика, око 65.000 одржаних часова; 6.150 ученика дописне школе.

"Архимедесов" концепт математичке школе даје веома добре резултате. "Архимедесовци" су успешни на свим такмичењима, на конкурс упис у Математичку гимназију, као студенти на свим факултетима. На пример, *студенти генерација* на Математичком факултету у Београду током узастопних 8–9 година (до 2010) били су искључиво "Архимедесовци", својевремено полазници "Архимедесове" *Олимпијске групе* (иначе, редовни ученици Математичке гимназије у Београду).

Носиоци награда и других признања на математичким такмичењима свих врста и нивоа, укључујући и међународна (Балканијада, Међународна математичка олимпијада, Међународни математички турнир градова) у великом броју су ученици "Архимедесових" математичких школа. Неки примери изванредног успеха: на републичком и савезном такмичењу из математике за ОШ међу првих 15 такмичара 10 су били из истог одељења 8. разреда "Архимедесове" школе (2004); од првих 13 места у 1. раз. СШ чак 10 је припало "Архимедесовцима" само из једног одељења "Архимедесове" школе (2005), а на савезном за СШ од првих 10 места за 3-4. раз. "Архимедесовци" су заузели 8 места (2004)! Већина чланова наше државне екипе већ годинама су "Архимедесовци", првенствено из "Архимедесове" *Олимпијске групе* (иначе, редовни ученици МГ) и они су најуспешнији чланови државне екипе (увек су освајали медаље). Нека подаци говоре. На Балканској математичкој олимпијади (БМО) за СШ у периоду 1995–2014. "Архимедесовци" су освојили 70 од укупно 91 медаље (награде) за нашу земљу, а на Међународној математичкој олимпијади (ИМО) у периоду 1992–2014. од укупно 90 медаља за нашу земљу "Архимедесовци" су освојили 74 медаље; значи, од укупно 181 освојили су 144 медаље, тј. 80% свих медаља за нашу земљу! Дугогодишњи "Архимедесовац" *Душан Ђукић* је 1999. године освојио једину златну медаљу на ИМО за нашу земљу (у том периоду), док је 2008. године на ИМО златну медаљу освојио такође „Архимедесовац“ *Лука Милићевић*; *Теодор фон Бург* са 4 златне медаље на ИМО је најуспешнији такмичар у историји математичких такмичења, а прве математичке кораке чинио је у "Архимедесовој" школи (предшколац, 1-5. раз. ОШ), а учествовао и касније као ученик МГ (ОГ, ТГ).

Већ 16 година на Летњој конференцији (финалу) Међународног математичког турнира градова сви „Архимедесовци“ (а они су чинили већину учесника из Србије) сваке године су освајали награде.

Многи успешни "Архимедесовци" су и пре уписа у Математичку гимназију или друге средње школе годинама били у "Архимедесовој" школи (неки још од првог разреда ОШ) и ту свакако доста научили. Међутим, допринос "Архимедеса" поменутих успесима у јавности се **увек прећуткује** и углавном приписује матичним школама.

Многи од успешних "Архимедесоваца" студирају или раде на престижним страним универзитетима и институтима, а неки су тамо и докторирали.

- **Популарисање математике и науке уопште:** научно-популарна предавања, математичке приредбе и квизови, посела, изложбе, конкурси, промоције, прилози у часописима и средствима јавног информисања.

Организовано: 85 научно-популарних предавања и 223 разне "математичке" приредбе (квизови, изложбе, посела, конкурси и др.) са око 25.700 присутних. Посебно се истиче изложба у Педагошком музеју поводом 30 година рада „Архимедеса“.

- **Математички турнири и друга такмичења:** "Архимедесов" математички турнир - екипна првенства ОШ и СШ Србије у математици (математичке олимпијаде ОШ и СШ), Међународни математички турнир градова (за Београд), масовно национално математичко такмичење "Мислиша" (има и финале), Дописна математичка олимпијада (два кола и финале), Математичка интернет олимпијада (има и финале).

До сада: одржано **76 математичких турнира** (40 за ОШ и 36 за СШ): укупно 4.554 екипе са 20.683 такмичара, покренуто и одржано ново математичко такмичење "**Мислиша**" 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 и 2014. године са укупно 271.500 учесника из ОШ и СШ Србије; организовано **8 дописних математичких олимпијада** 2006–2014. за ОШ (14.100 учесника); одржане **4 интернет математичка олимпијада** ОШ са 1.780 учесника; састављено 1930 задатака за око 169.000 ученика на другим такмичењима; организовано је и такмичење програмера бивше Југославије (1988–1990); организовано 16 учешћа Београда на **Међународном математичком Турниру градова** (610 ученика), укључујући и финале - Летњу конференцију Турнира градова (77 представника Београда). Иначе, на Турниру градова сваке године учествује преко 100 градова широм света (око 10.000 ученика).

- **Усавршавање наставника (стручни скупови наставника):** стручне трибине (математичка, рачунарска, учитељска), зимски специјализовани семинари за наставнике (математика, рачунарство, учитељи), тематски семинари и практикуми, семинари за наставнике-менторе за рад са даровитим ученицима (током школске године, летњи, зимски), консултације; сарадња са школама и другим организацијама код нас и у свету. МД „Архимедес“ је до сада имао највише акредитованих семинара код Завода за унапређивање образовања и васпитања и Министарства просвете, науке и технолошког развоја (11)

До сада одржано 1.128 стручних скупова: 396 математичких, 70 учитељских и 65 рачунарских трибина; 75 зимских специјализована семинара, 135 краћих тематских семинара и летњих семинара (школа) за наставнике (који раде са даровитим ученицима), као и око 300 појединачних предавања и инструктивно-консултативних састанака; укупно 1.990 предавања, са преко 78.400 присутних наставника. Учесници ових скупова су, преко евалуационих упитника и у другим приликама, дали највише оцене за садржај и квалитет свих "Архимедесових" семинара и других стручних скупова.

- **Специјализована библиотека** (књиге и часописи, на нашем и страним језицима), по много чему јединствена на нашим просторима, једина која је стално на услузи ученицима и наставницима.

Књижни фонд библиотеке: око 26.600 књига и 5.550 примерака часописа.

- **Издавачка делатност (стварање и издавање приручне литературе):** Друштво издаје периодичне и посебне стручне публикације: часописе "Математички забавник" и "Архимедес" (има дужи прекид у излажењу, из финансијских и техничких разлога), билтене, брошуре (едиције: "Материјали за младе математичаре", "Математичка трибина" и "Математика у српском народу"), збирке задатака и друге публикације за ученике и наставнике. "Архимедес" је добио лиценцу типа "Б" за издавање 3 уџбеничке литературе.

До сада је написано и публиковано 375 наслова разних публикација у тиражу преко 2.440.000 примерака; на пример, у специјализованој едицији "Матријали за младе математичаре" објављено је 170 наслова (тематских брошура). "Архимедес" има највећи избор приручне математичке литературе за љубитеље математике свих узраста.

● **Остали послови** (информационо-документациони, административно-књиговодствени, технички и др.)

Неколико стотина хиљада докумената, укључујући обимну писану, фото и видео стручну и другу документацију, као и два сајта на Интернету.

- 10. Начин финансирања:** чланарина и други доприноси чланова (добровољни прилози), партиципација (недовољна) Министарства просвете за одржавање математичких такмичења, накнаде за извршене услуге, котизације, претплата и продаја публикација, поклони, остали приходи у складу са Законом
- Напоменимо да у току првих 20 година рада (1973–1993) у "Архимедесу" појам хонорара није постојао, а учешће у свим активностима било је бесплатно. И данас већину послова сарадници "Архимедеса" такође обављају волонтерски (без накнаде).
- 11. Фондације при друштву:** Друштво има свој *Фонд младих математичара (ФММ)*, али сада у њему нема средстава. Средства се формирају од донација и других прилога Фонду.
- 12. Напомена:** Ранији назив *Клуб младих математичара "Архимедес"* (до 2008. године) није говорио много. Требало га је схватити у ширем значењу, јер "Архимедес" је био и сада је много више од некаквог клуба, како по многострукој делатности, тако и по резултатима које је остварио у подстицању и конкретном раду на математичком образовању младих и стручном раду са наставницима. „Архимедес“ је по много чему јединствена институција. То је својеврсна "математичка кућа", највећи центар окупљања љубитеља математике код нас (младих и одраслих) и то током целе године. Неке активности први је у Србији иницирао и успешно развио "Архимедес", па су касније служиле другима за узор. "Архимедес" остварује сарадњу са школама, научним и другим организацијама у земљи и иностранству.

"Архимедес" је добио **СВЕТОСАВСКУ НАГРАДУ** Министарства просвета за 2008. годину.

Београд, 31.08.2014.

Овај преглед се обнавља једанпут годишње, на крају сваке школске године.

„АРХИМЕДЕС“



ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ:

Б. Маринковић

Богољуб Маринковић, проф.

"АРХИМЕДЕС" – 41 ГОДИНА